

SÈRIE 5

OPCIÓ A

1. Comprensió lectora

- 1.1. Comenta breument l'oposició del conjunt de la "gent" amb la identificació del "tu", a les primeres oracions del poema.. [1 punt]

Resposta oberta. Poden optar per identificar el "tu" amb el "jo" o amb algú altre però, en qualsevol cas, el comentari ha de contrastar el col·lectiu amb l'individu.

- 1.2. Proposeu CINC sinònims per a les unitats lèxiques següents marcades en negreta al text. [0,5 punts. Per cada resposta errònia es descomptaran 0,1 punts; per les qüestions no contestades, no hi haurà cap descompte.]

- lluir *brillar, fer goig*
- banal *vulgar, sense importància, frívol*
- encisat *encantat, embruixat, captivat*
- tenallar *aferrar, agafar, torturar, fer patir*
- fluència *pas, recorregut, camí*

- 1.3. Escriviu el referent dels pronoms marcats en negreta en el text. [0,5 punts]

« **a qui** no veu ningú» *el nen que enlaira l'estel*

«contra la por sinistra que **el** tenalla » *l'home*

- 1.4. Exposa, amb un únic sintagma o una única oració, quin és el significat principal del segon paràgraf del text, la segona estrofa del poema. [0,5 punts]

Respostes possibles: *L'autor manifesta que Déu no existeix. Els humans tenen por de la mort i per això es creen religions i mites. L'autor recomana viure i no esperar que hi hagi res més enllà.*

- 1.5. Resoleu les qüestions següents, relatives a les lectures obligatòries d'aquest curs. [1,5 punts]

- 1.5.1. En un màxim de cinquanta mots, exposeu quins són els diversos escenaris on transcorren els contes de *El Cafè de la Granota*, de Jesús Moncada. La resposta ha de ser un text cohesionat, no una llista d'escenaris. [1 punt]

Resposta oberta.

Possibles escenaris: *el riu, els carrers de Mequinensa, l'església, l'ajuntament, el camp de futbol, la caserna de la Guàrdia Civil, els camps...*

1.5.2. Indiqueu si les cinc afirmacions següents, relatives a *El Cafè de la Marina* de Josep Maria de Sagarra, són vertaderes o falses. [0,5 punts. Per cada resposta errònia es descomptaran 0,1 punts; per les qüestions no contestades, no hi haurà cap descompte.]

	Vertader	Fals
• El Cafè de la Marina està ambientada en un poble prop del Cap de Creus.	×	☐
• La Rosa i la Salvadora defensen la Caterina de les difamacions que corren pel poble.	×	☐
• La Caterina vol marxar amb l'Artista a veure món.	☐	×
• Monsieur Bernat ha comprat un anell de prometatge per a la Rosa.	☐	×
• El segon acte està ambientat a l'església del poble, en el casament de la Rosa i en Rafel.	☐	×

2. Expressió escrita

- 2.1.** Exposeu breument, en menys de cinquanta mots, si hi ha un poema (o una cançó, o un autor) que us agradi especialment. Argumenteu per què. [1 punt]

Resposta oberta.

[Per a la correcció de l'expressió escrita cal seguir els criteris d'avaluació publicats a la web.]

- 2.2.** Indiqueu, a partir del poema i del vostre coneixement de la llengua, els diversos sentits que pot tenir la paraula "estel". Redacteu la resposta en la forma d'una definició de diccionari amb diverses accepcions. [1 punt]

[Vegeu el complement de pauta: Amb dos sentits principals n'hi ha prou (cos celeste i juguina, per exemple)]

Font DIEC 2:

estel

1 1 m. [LC] [FIA] Cos celeste amb llum pròpia. *La nit va omplir el cel de milers d'estels. Li agradava mirar els estels les nits clares d'estiu. Estel circumpolar.*

1 2 [LC] **estel del matí** [o **estel matutí**] Venus, quan al matí hom el veu brillar des de la Terra.

1 3 [FIA] **estel del vespre** [o **estel vespertí**] Venus, quan al vespre hom el veu brillar des de la Terra.

1 4 [LC] [FIA] **estel fix** Estel la posició relativa del qual respecte als altres astres sembla no variar.

1 5 [LC] [FIA] **estel fugaç** Meteor [2](#).

1 6 [FIA] **estel polar** Estel de l'Óssa Menor situat prop del pol nord de l'hemisferi celeste.

2 1 m. [FIA] En astron., esfera de gas en equilibri que emet energia produïda en el seu interior per reaccions nuclears. *Estel nan. Estel variable.*

2 2 [FIA] [FIF] **estel binari** [o **estel doble**] Sistema físic format per dos estels que graviten l'un entorn de l'altre.

2 3 [FIA] **estel de neutrons** Radiofont que emet impulsos radioelèctrics que se succeeixen amb una regularitat molt gran.

2 4 [FIA] **estel gegant** Estel de gran lluminositat, de radi entre 10 i 100 vegades més gran que el del Sol.

2 5 [FIA] **estel múltiple** Sistema físic format per dos astres o més que giren al voltant d'un centre de gravetat comú.

3 1 m. [LC] [FIA] **estel benèfic** En astrol., estel favorable, per exemple, Venus.

3 2 [AN] **estel de l'advent** Segons una tradició popular als Països Catalans, estel imaginari que apareix el primer dia d'advent i es fon la nit de Nadal.

4 1 m. [LC] Dibuix, figura, emblema, etc., que representa convencionalment un estel.

4 2 m. [LC] [JE] Tros de tela, paper o plàstic mantingut estès amb una armadura lleugera que, subjecte al capdamunt d'un cordill, s'eleva i s'aguanta enlaire per la pressió del vent.

4 3 m. [LC] [AGR] Clapa de color blanc que tenen al front alguns cavalls, alguns conills, etc.

5 1 m. [BOS] Blauet [2](#).

5 2 m. [BOS] Aranya [6](#).

5 3 m. [BOS] [Senet de pobre](#).

- 2.3.** En aquest poema Joan Vinyoli ens parla de “la por sinistra que tenalla els homes”. Escriviu un text de vuitanta paraules, com a mínim, per parlar de les pors que, a parer vostre, fan patir la vostra generació. [2 punts]

Resposta oberta.

[Per a la correcció de l'expressió escrita cal seguir els criteris d'avaluació publicats a la web.]

OPCIÓ B

1. Comprensió lectora

1.1. Després de llegir atentament el text anterior, indiqueu si les afirmacions següents són vertaderes o falses. [0,5 punts. Per cada resposta errònia es descomptaran 0,1 punts; per les qüestions no contestades, no hi haurà cap descompte.]

	Vertader	Fals
• Marie Curie va rebre dos premis Nobel.	☒	☐
• La científica va patentar els seus descobriments.	☐	☒
• Els serveis de radiologia s'introdueixen en el front bèl·lic a partir de la Primera Guerra Mundial.	☒	☐
• La República Francesa rep la donació dels premis Nobel de Marie Curie.	☐	☒
• El somni de Pierre i Marie Curie era disposar d'un laboratori de qualitat.	☒	☐

1.2. Proposeu un sinònim per a cadascuna de les unitats següents, marcades en negreta en el text. [0,5 punts. Per cada resposta errònia es descomptaran 0,1 punts; per les qüestions no contestades, no hi haurà cap descompte.]

- a) notable *important, rellevant*
 b) adient *adequat, suficient*
 c) refusar *rebutjar, negar*
 d) repatriar *portar, entrar, importar*
 e) guaridor *sanador, curador*

1.3. Escriviu el referent dels pronoms marcats en negreta de les següents seqüències subratllades en el text. [0,5 punts]

«la decisió de no fer-**ho** està en la mateixa línia de moltes altres que pren al llarg de la seva vida» *patentar els seus descobriments*

«facilitar que **aquests** rebin les primeres cures» *els ferits*

1.4. En l'espai assignat, exposeu què fa Marie Curie quan esclata la Primera Guerra Mundial. [1 punt]

Resposta possible: *Atura les seves recerques, i es dedica a tasques humanitàries. Dóna diners al govern francès, convenç les autoritats per equipar el front amb serveis radiològics i forma tècnics per aquests serveis.*

1.5. Resoleu les qüestions següents, relatives a les lectures obligatòries d'aquest curs. [1,5 punts]

1.5.1. En un màxim de cinquanta mots, opineu sobre quins temes i enfocaments de l'obra *El cafè de la Marina*, de Josep Maria de Sagarra, persisteixen encara als nostres dies i quins han quedat obsolets o superats. [1 punt]

Si no redacten la resposta, caldrà descomptar 0,5 punts.

Resposta possible: *Probablement la pressió i la manca d'oportunitats en els pobles molt petits es mantindrà, però per sort el pes d'aquests factors és menys determinant en la vida de les persones lliures. Les relacions entre pares i fills han canviat, i també algunes relacions de parella, o l'opinió pública davant de l'avortament.*

1.5.2. Indiqueu si les cinc afirmacions següents, relatives a *El Cafè de la Granota* de Jesús Moncada, són vertaderes o falses. [0,5 punts. Per cada resposta errònia es descomptaran 0,1 punts; per les qüestions no contestades, no hi haurà cap descompte.]

	Vertader	Fals
• A Mequinensa només hi havia un cafè, el de la Granota.	☐	☒
• En Manuel la Lloca era confident de la guàrdia civil i rebia cops de tothom.	☒	☐
• L'àvia del narrador va tallar la figuera del seu home just quan va morir.	☒	☐
• Alguns personatges llegeixen novel·les, sobretot del gènere de novel·la negra.	☒	☐
• L'amo de la mina de l'Ebre estava casat amb la mestressa de la mina del Segre.	☒	☐

2. Expressió escrita

- 2.1.** Exposeu breument quins altres àmbits de les ciències, a banda de la medicina, han tingut i tenen aplicacions directes en l'activitat militar. Redacteu la resposta en un text cohesionat, de menys de cinquanta paraules; no feu una simple llista. [1 punt]

Resposta oberta.

Possibles àmbits: *la informàtica, les telecomunicacions, la logística, les enginyeries, la química, la física, la biologia...*

- 2.2.** Reescriu els verbs de les oracions principals del fragment següent, extret del text, del temps present al passat simple, en les formes correctes i fent les adaptacions que calgui en la resta de verbs. [1 punt]

«Marie aprèn a conduir, adquireix coneixements d'anatomia i estudia l'efecte guaridor del radó sobre les ferides de guerra. Quan el Govern comprova els beneficis de les unitats radiològiques, demana a Marie que formi cent cinquanta tècnics, la majoria dones, perquè puguin enfrontar-se soles a la seva tasca.»

Marie **aprengué** a conduir, **adquirí** coneixements d'anatomia i **estudià** l'efecte guaridor del radó sobre les ferides de guerra. Quan el Govern **comprovà** els beneficis de les unitats radiològiques, **demanà** a Marie que **formés** cent cinquanta tècnics, la majoria dones, perquè **poguessin** enfrontar-se soles a la seva tasca.

- 2.3.** Escriviu un text de vuitanta paraules, com a mínim, en què expresseu la vostra opinió sobre qualsevol de les dues opcions següents:
- el compromís dels corresponsals de premsa en guerres i conflictes;
 - el compromís dels cooperants de les ONGs en els conflictes mundials. [2 punts]

Resposta oberta.

[Per a la correcció de l'expressió escrita cal seguir els criteris d'avaluació publicats a la web.]

PART COMUNA

3. Reflexió lingüística

3.1. Indiqueu l'anàlisi correcta dels pronoms, dels sintagmes i de les oracions subratllades. [0,5 punts. Per cada resposta errònia es descomptaran 0,1 punts; per les qüestions no contestades, no hi haurà cap descompte.]

3.1.1. I no pensem que hi ha cap Faç Immensa a l'hora greu de l'última partença.

- subjecte
- complement directe
- complement circumstancial
- complement de règim verbal (o complement preposicional)

3.1.2. I no pensem que hi ha cap Faç Immensa a l'hora greu de l'última partença.

- complement del nom
- complement circumstancial
- complement indirecte
- complement de règim verbal (o complement preposicional)

3.1.3. Finalment s'acomplia un desig llargament esperat pels Curie.

- complement directe
- complement de règim verbal (o complement preposicional)
- complement circumstancial
- subjecte

3.1.4. Un laboratori de dimensions i infraestructura adients per poder treballar.

- complement circumstancial
- complement de règim verbal (o complement preposicional)
- complement agent
- complement de l'adjectiu

3.1.5. Disposar d'un laboratori de dimensions i infraestructura adients per poder treballar.

- complement directe
- complement circumstancial
- complement del nom
- complement de règim verbal (o complement preposicional)

3.2. Empleneu el buit de les oracions següents amb els pronoms febles o de relatiu adients i en la forma correcta. [0,5 punts. Per cada resposta errònia es descomptaran 0,1 punts; per les qüestions no contestades, no hi haurà cap descompte.]

- a) Tantes pel·lícules a la televisió, i no **n'hi** (o **en**) fan cap de bona.
- b) Bat les clares a punt de neu i afegeix-**les** a la mescla.
- c) Els companys m'han passat els seus apunts. **Els els** tornaré dilluns.
- d) L'obra començava a dos quarts. **Hi** hem arribat massa tard. [Si ho deixen en blanc, també cal considerar-ho correcte]
- e) Les coses **a què (a les quals)** hem renunciat no eren gaire importants.

3.3. Empleneu els buits amb les formes verbals flexionades que calgui. [0,5 punts. Per cada resposta errònia es descomptaran 0,1 punts; per les qüestions no contestades, no hi haurà cap descompte.]

- a) Et demano que no m' ho **posis** (posar) més difícil.
- b) Vosaltres no **crèieu** (creure) que guanyariem.
- c) Cal que **sàpigues** (o **sàpiguen**) (saber) què és el que volen de tu.
- d) **Reconec** (o **reconeixo**) (reconèixer) que no he estudiat prou.
- e) Es guanya la vida comprant i **venent** (vendre).

3.4. Subratlla en el text següent CINC grafies que corresponguin al so palatal africacat sonor [dʒ]. [0,5 punts. Per cada resposta errònia es descomptaran 0,1 punts; per les qüestions no contestades, no hi haurà cap descompte.]

Vaig anar a cal metge perquè em feia mal el fetge, i estava mig angoixat: Tanta garnatxa al bateig de la nena! Va dir-me que no era cosa lletja, que només tenia empatx.

N'hi ha SIS, però només cal que en marquin CINC.

Vaig anar a cal metge perquè em feia mal el fetge, i estava mig angoixat: Tanta garnatxa al bateig de la nena! Va dir-me que no era cosa lletja, que només tenia empatx.